

LUKIOLAISEN TYÖSSÄOPPIMISJAKSO – OHJAAJAN OHJEET

**LUKIOLAISEN
TYÖSSÄOPPIMIS-
JAKSO
– Ohjaajan ohjeet**

Lukiosta käytännön
taitajia – hanke:
Karstulan, Kinnulan,
Pihtiputaan ja Viitasaaren
lukiot

Sisällys

1. Tavoite.....	2
2. Sopimus.....	2
3. Vastuut.....	2
4. Ohjaus.....	3
4.1 Työssäoppimisjakson oppimistehtävät.....	3
5. Arviointi.....	3
6. Palaute.....	4
7. Pitempi työssäoppimisjakso (SYTY!).....	4
8. Työelämäpassi.....	4
9. Lopuksi.....	4
10. Lukiota käytännön taitajia –hankkeen yhteystiedot.....	4

LIITE1: Lukiolaisen työssäoppimisjaksosopimus

LIITE2: Työnantajan ja työssäoppijan palautekeskustelu työssäoppimisjakson jälkeen.

1. Tavoite

Lukiosta käytännön taitajia – hanke kehittää lukion työelämä- ja yrittäjäystaitojen opetusta ja oppimisympäristöjä. Työnantajien ja yrittäjien kumppanuus on tässä työssä ensiarvoisen tärkeää.

Hankkeen mahdollistamiin lukiolaisen työelämä-opintoihin kuuluu työssäoppimisjaksoja erilaisilla työpaikoilla. Opiskelija tutustuu eri alojen ammatteihin ja oman alueen työmahdollisuuksiin.

Tavoitteena on, että opiskelija saa mahdollisimman kattavan ja realistisen kokemuksen valitsemastaan työssäoppimispaikasta. Hän tutustuu yrityksen toimintaan ja erilaisiin työtehtäviin saaden samalla tietoa ammatinvalintansa pohjalle. Opiskelija kyselee ja hakee monipuolisesti tietoa työpaikan toiminnasta ja vastaa kurssin suorittamiseen kuuluviin annettuihin tehtäviin.

Työssäoppimisjaksoja on kahdenlaisia:

1. yksi tai kaksi päivää (1 x 6 tuntia tai 2 x 6 tuntia) opintojaksoon liittyvä työssäoppiminen
2. 10 x 6 tuntia kestävä Syventävää työssäoppimista (SYTY) -opintojakso

Työssäoppimisjaksot vaativat opiskelijalta ja työpaikkaohjaajalta perehtymistä.

2. Sopimus

Työssäoppimisjakson suorittamisesta sovitaan opiskelijan ja työnantajan välisellä kirjallisella sopimuksella (LIITE 1: yrittäjän ja opiskelijan tutustumisjaksosopimus). Opiskelija käy tekemässä sopimuksen ennen työssäoppimisjakson alkua.

3. Vastuut

Opiskelija on lyhyellä työelämää tutustumisjaksolla suorittamassa lukion oppimäärään sisältyviä opintojaan. Näin ollen työnantajalla ei ole palkanmaksuvelvollisuutta ja opiskelijan vakuutusturvasta vastaa oppilaitos.

Työnantaja ja opiskelija voivat sopia myös palkallisesta SYTY! – jaksosta, jolloin työnantaja vastaa normaalisti työntekijän vakuutuksista. Opiskelija tässä tapauksessa suorittaa kurssiin liittyvät oppimistehtävät omalla ajallaan.

Työnantajalla on velvollisuus huolehtia opiskelijan työturvallisuudesta ja ohjaamisesta jakson aikana. Oppimistehtävien tekemiseen opiskelijat saavat tukea tarvitessaan kurssin ohjaajalta.

Opiskelijaa sitoo vaitiolovelvollisuus samoin kuin työpaikan varsinaisia työntekijöitä.

4. Ohjaus

- Työnantaja nimeää työssäoppimisjaksolla olevan lukiolaisen ohjaukseen vastaavan työntekijän tai ottaa ohjausvastuun itse.
- Hän tiedottaa opiskelijan läsnäolosta muulle henkilöstölle.
- Ohjaaja opastaa työpaikan työtehtävien tekemiseen ja vastaa siitä, että opiskelija saa oppimistehtäviinsä tarvitsemansa tiedon yrityksestä/työpaikasta.

Opiskelijan tulee voida tutustua ja osallistua työpaikan työtehtäviin mahdollisimman monipuolisesti. Alle 18 v. opiskelijan kohdalla on huomioitava työlainsäädännön asetus nuorten työntekijöiden suojelusta ([508/1986](#)) ja muut alaikäistä työntekijää koskevat rajoitukset.

4.1 Työssäoppimisjakson oppimistehtävät

Opiskelija tekee kurssin suorittamiseen kuuluvat oppimistehtävät. Tehtäviä varten hän kysyy ja saa tietoja sekä ohjaajalta että työntekijöiltä.

- Opiskelijalle selvitetään yrityksen henkilöstömäärä ja ammattikuvaukset.
- Kuvataan työpaikan organisaatio ja johtamisjärjestelmä. Ohjaaja kertoo opiskelijalle yrityksen / työpaikan omistuksesta, toiminta-ajatuksista, historiasta, visiosta, strategioista ja tavoitteista.
- Käydään läpi työpaikan arvot ja miten ne ohjaavat yrityksen toimintaa.
- Opiskelijalle esitellään yrityksen liiketoiminnan ansaintalogiikka, myynti, markkinointi, palvelut, tuotteet ja asiakkaat.
- Selvitetään keskeiset yhteistyökumppanit ja sidosryhmät, sekä kilpailutilanne. Kerrotaan yrityksen rekrytoinnista ja työntekijöiden työsuhteista.
- Opiskelijalle kerrotaan miten työpaikan työhyvinvoinnista huolehditaan. Opiskelijalle tulevat tutuksi esimerkiksi työterveyshuollon palvelut, työsuojelusta vastaavat henkilöt, mahdolliset muut työhyvinvointia edistävät toimet (esim. tyky- ja tyhy-päivät, joustot).

Kirjalliset tehtävät opiskelija tekee omalla ajallaan. Opiskelija raportoi ohjaavalle opettajalleen. Raportti voi olla kirjallinen tai videomuotoinen. Pidemmässä SYTY-jaksoissa työssäoppimista voi kuvata blogin tai vlogin keinoin. Kaikessa raportoinnissa ja etenkin kuvaamisessa huomioidaan henkilö- ja tietosuojakysymykset.

5. Arviointi

Työnantaja / työpaikkaohjaaja arvioi opiskelijan työssäoppimisjakson työelämään liittyvät taidot. Opiskelija saa kurssisuorituksensa arvioinnin hyväksyty, hylätty tai kesken.

6. Palaute

Työnantaja / työpaikkaohjaaja antaa jakson jälkeen palautteen, jonka ohjaava opettaja myös lukee. Opiskelija antaa oman palautteen työnantajalle. Palautelomake liitteenä.

7. Pitempi työssäoppimisjakso (SYTY!)

Lukiolaisen pitempi (10 x 6 tuntia) SYTY! –työssäoppimisjakso, tuo yrittäjälle mahdollisuuden esitellä opiskelijoille omaa toimintaansa laajemmin. Yrittäjä voi perehdyttää opiskelijan tulevan kesän kesätyöhön tai muuhun tilapäisapuun. Jatkossa opiskelija voi palata työpaikkaan jatko-opintojensa työharjoittelujaksoilla. Hän voi olla myös tulevaisuudessa yrityksen uusi työntekijä tai opintojensa jälkeen paluumuuttava yritystoimintasi jatkaja.

SYTY!- jaksoon sisältyy myös työpaikalla suoritettava kehittämistehtävä. Opiskelija suunnittelee yhdessä työnantajan kanssa tehtävän. Tehtävä voi olla esimerkiksi asiakastapahtuman järjestäminen, some- kampanja tai nettisivujen päivittäminen, ulkoinen muutos toimitiloissa, näyteikkunan uudistaminen tai mikä muu vaan millä yrityksen / työpaikan jotakin osa-aluetta kehitetään.

8. Työelämäpassi

Työssäoppimisjaksolla opiskelija saa käytännön kosketuksen työelämään. Kaikki lukiolaisen suorittamat työelämäopinnot kirjataan Työelämäpassiin, jonka opiskelija saa lukion päättötodistuksen liitteenä. Työelämäpassi on eduksi työpaikkaa tai jatko-opintopaikkaa haettaessa.

9. Lopuksi

Nuoren on mahdotonta saada työkokemusta, elleivät työnantajat sitä mahdollista. Opiskelijalle avautuu oikeissa työpaikoissa työssäoppimisjaksojen avulla työelämän pelisääntöjä, hän pystyy arvioimaan oman asennoitumisen merkitystä työyhteisössä ja sosiaalisen kanssakäymisen perusasioita. Kiitos, että annatte nuorelle tilaisuuden.

10. Lukioista käytännön taitajia –hankkeen yhteystiedot

Projektipäällikkö
Heli Hjelmeroos-Haapasalo
heli.hjelmeroos-haapasalo@pihtipudas.fi
040 714 4884

Nettisivut:
www.peda.net/karstula/lukio
www.peda.net/kinnula/lukio
www.peda.net/pihtipudas/lukio/lkt
www.peda.net/viitasaari/lukio

LIITE1:

LUKIOLAISEN TYÖSSÄOPPIMISJAKSOSOPIMUS.

Lukiolaisten työelämä-kursseihin liittyy opiskelujaksoja yrityksissä. Opiskelijat ovat työssäoppimisjaksojen aikana lukion opiskelijoita, **eivät työnantajan palveluksessa, ellei tästä ole erillisellä työ sopimuksella toisin sovittu.** He noudattavat oppilaitoksen ja työnantajan järjestyssääntöjä ja turvallisuusohjeita. Lukion **tapaturmavakuutus on voimassa työssäoppimisjakson aikana.** Oppilailla **ei ole** opetuksen järjestäjän puolesta vastuuvakuutusta.

Opiskelija	Nimi: Puh:	Luokka:
Lukio ja yhteyshenkilö	Lukio: Osoite:	Yhteyshenkilö: Sähköposti: Puhelin: Y-tunnus:
Työssäoppimisjakson ajankohta	/ - / 20	
Työnantaja	Työpaikan nimi	Osoite
	Vastuuhenkilö	
	Sähköposti	Puhelin
Työtehtävät		
Työaika	Päivittäinen työaika: klo _____ Ilmoittautuminen ensimmäisenä työpäivänä (missä, monelta ja kenelle?)	
Ruokailu	☐ työnantaja tarjoaa ruoan/lounassetelin ☐ opiskelija järjestää ruokailun itse	
Muuta huomioitavaa	Esim: Hygieniapassi tarvitaan, työvaatetus jne	
Päiväys ja allekirjoitukset	_____/_____/20_____ _____ Työnantajan edustaja	
	_____ Opiskelija	

Sopimus allekirjoituksineen tehdään **kahtena kappaleena** ennen jakson alkua. Toinen kappale palautetaan ohjaavalle opettajalle ja toinen työnantajalle.

LIITE 2: TYÖNANTAJAN JA TYÖSSÄOPPIJAN PALAUTEKESKUSTELU TYÖSSÄOPPIMISJAKSON JÄLKEEN.

Työnantaja ja lukiolainen työssäoppija täydentävät palautelomakkeen **yhdessä keskustellen**. Lomake palautetaan ohjaavalle opettajalle.

1. Tehtävät, joita lukiolainen työssäoppimisjaksolla kokeili:

2. Valitkaa vaihtoehto, joka mielestänne parhaiten kuvaa työkokeilua:

Lukiolainen osaa suunnitella työtehtäviään/tekemisiään etukäteen			
Huonosti	Hyvin		Kiitettävästi
Lukiolainen tarttui työhön aikaimella			
Huonosti	Hyvin		Kiitettävästi
Lukiolainen oli huolellinen			
Huonosti	Hyvin		Kiitettävästi
Lukiolainen oli luotettava ja vastuuntuntoinen			
Huonosti	Hyvin		Kiitettävästi
Lukiolainen kykenee itsenäiseen työskentelyyn			
Huonosti	Hyvin		Kiitettävästi
Lukiolainen sopeutui työyhteisöön			
Huonosti	Hyvin		Kiitettävästi
Lukiolainen kykenee palvelemaan asiakkaita			
Huonosti	Hyvin		Kiitettävästi
Työssäoppimispaikkani henkilökunta arvosti osaamistani			
Huonosti	Hyvin		Kiitettävästi
Työssäoppimispaikkani henkilökunta otti minut työyhteisön jäseneksi			
Huonosti	Hyvin		Kiitettävästi
Ohjaukseeni osallistuva henkilökunta tuki ja ohjasi minua			
Huonosti	Hyvin		Kiitettävästi
Saitko työssäoppimisjaksosi aikana sitä mitä tulit hakemaan, tai saitko tehdä sitä mitä tulit tekemään?			
Huonosti	Hyvin		Kiitettävästi
Keskustelimme kesätyöpaikan mahdollisuudesta			
	Kyllä	Ei	

3. Mitkä työssäoppimisjakson tehtävät sujuivat hyvin?

4. Mitkä tehtävät eivät sujuneet hyvin tai mitkä eivät olleet mukavia tehtäviä?

5. Miten työssäoppimisjakso vahvisti tai muutti lukiolaisen tulevaisuuden suunnitelmia?

6. Millaista kokemusta ja koulutusta alaa varten lukiolainen tarvitsee?

7. Miettikää lopuksi Lukiosta käytännön taitajia-hankkeeseen liittyvän työssäoppimisjakson edut ja mahdolliset haitat:

KIITOS YHTEISTYÖSTÄ!

Lopuksi : 5 hyvää syytä tehdä kouluyhteistyötä

- Tutustut tulevaisuuden työntekijöihin. Olet mukana kehittämässä heidän osaamistaan ja asenteitaan ja parannat heidän mahdollisuuksiaan työllistyä ja löytää oman juttunsa.
- Voit viedä tietoa työelämän tarpeista kouluun – opetetaanko siellä mielestäsi oikeita asioita?
- Saat yritystäsi tai työpaikkaasi tunnetuksi.
- Osallistut kuntasi elinvoimaisuuden kehittämiseen. Luot sosiaalista pääomaa.
- Saat nuorilta tuoretta näkökulmaa ja ideoita oman toimintasi kehittämiseen.